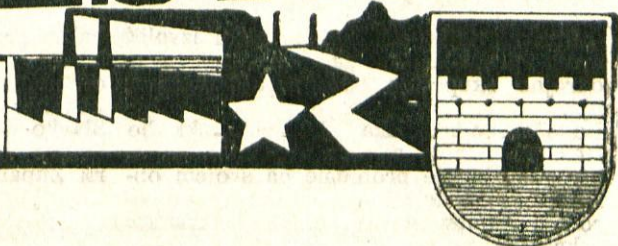

TRŽIŠKI VESTNIK

LETO V.

Tržič, 29. marca 1956

Št. 6-7

SKRBI IN NAČRTI OBČ. LJUDSKEGA ODBORA

Večer za večerom, pozno v noč so razsvetljene vse sobe v mestnem domu. Sveti občinskega ljudskega odbora imajo seje, (Sejna dvorana je samo ena, zato imajo sveti svoja posvetovanja kar po pisarniških sobah.) Nepoučen občan se vprašuje, o čem vendar razpravljajo večer za večerom. Zato smo pri merodajnih funkcijah povprašali malo o delu ljudskega odbora in svetov in natresli so nam kup stvari. Človek ne bi verjel, koliko vprašanj je treba reševati.

Gradnja nove pekarije povzroča precej skrbi občinskemu odboru. Starejši ljudje vedo, da je še pred 20 leti bilo v Tržiču kar 7 pekarij, danes sta samo dve poslovalnici. Občinski ljudski odbor ima letos resen namen, da zgradi lastno, moderno pekarno. Strokovnjaki so po dolgotrajnem razmišljanju ugotovili, da naj bi se nova mestna pekarija zgradila v bivši Globočnikovi fužini. Marsikdo bo ugovarjal tej lokaciji, toda odbor čaka nasvetov, kje naj se najde boljši prostor, ki ga v Tržiču tako primanjkuje.

Avtobusno postajališče je druga, četudi manjša skrb odbora. Na Trgu svobode je premalo prostora za postajališče številnih avtobusov, na Cankarjevi cesti pa ljudje nimajo prostora, da bi se v slabem vremenu kam zatekli, če čakajo na avtobuse. Podjetje SAP pa nima denarja, da bi zgradilo postajališče, kot bi ga Tržičani želeli. Zato bo letos SAP zgradil zadaj za Vilfanovo hišo nastrešek, krita s salonirom ali valovito pločevino. Nastrešek bo blizu 7 metrov dolg in tri in pol metra visok, stonel bo na železnih ceveh. Na obeh straneh bo postajališče zavarovano pred vetrom z valovito pločevino. Pod nastreškom pa bo nekaj klopi. Postajališče bo dokaj primitivno, toda vendar bo vsaj za silo varovalo potnike pred slabim vremenom. Prvotnega načrta za boljše postajališče pa SAP zaradi pomanjkanja sredstev ni mogel izvršiti.

Cesta proti Slapu se na obrežju nad lesenim mostom ruši v strugo, kajti cesta sloni na leseni kašti, zgrajeni leta 1921. Strokovnjaki so ugotovili, da bi bila najcenejša in najsolidnejša rešitev v preložitvi cestne trase bolj proti kamnolomu. Obrežje struge naj se zavaruje z velikanskimi kamnitimi bloki, ki bodo solidnejši kot betonski oporni zid. Sedanja cesta ima kadumjasto obliko, teče v ovinku, zato naj se zniželira in izravnata. Načrte je občinski ljudski odbor že pripravil. Obstoječi trotoar Cankarjeve ceste se bo podaljšal vse do „Kilarjeve“ hiše in tako bo počasi Cankarjeva cesta postala najlepša cesta Tržiča. V nekaj letih bi se umaknil tudi parapetni zid nad „Kilarjevo“ hišo do kapelice na Slapu, podaljšal trotoar, odstrelila skala pri kapelici in moderna Cankarjeva cesta bi segala od Krvin do lekarne. Odbor je že zagotovil pretežni del sredstev za prva dela na tej cesti. Z delom bodo začeli v nekaj tednih.

O načrtu, da se zgradi vodovod Tržič-Kovor-Zvirče-Breg-Ziganja vas-Zadruga-Duplje-Naklo-Kranj so pisali že drugi listi. Na sestanku zastopnikov občine Kranj z zastopniki občine Tržič

je bilo dogovorjeno, da se takoj naroči generalni projekt in da nosi Tržič 24% stroškov, Kranj pa 76% stroškov projekta. Občinski ljudski odbor v Tržiču je ta dogovor na zadnji seji že odobril. Do gradnje vodovoda preko Kovorja, Brega in Ziganje vasi bo torej prej ali slej prišlo. Pogoj so pač načrti in ti bodo sedaj dani v izdelavo. Seveda pa so se strinjali tako Kranjčani kot Tržičani, da bodo tudi interesente morali nekaj žrtvovati za gradnjo vodovoda, čigar stroški so proračunani na vsoto 180 milijonov dinarjev. Marsikoga bo zanimalo, zakaj je bila izbrana trasa vodovoda od Zvirče na Breg in Ziganjo vas ter dalje proti Dupljam. Vzrok temu leži v tem, da se mora cevovod izkoristiti. Pri projektirani trasi od Zvirče do Ziganje vasi in Zadrage ne bo nobenega neizkoriščenega cevovoda, če pa bi se polagal cevovod iz Zvirče na Podbrezje, potem bi mnogo kilometrov cevovoda ostalo neizkoriščenih, ker bi cevovod potekal po nenaseljenem področju, in brez vode bi še nadalje ostale vasi Breg, Ziganja vas, Zadruga itd.

Z regulacijo Tržiške Bistrice se tudi bavi občinski ljudski odbor. Zaenkrat so narejeni načrti regulacije od Slapa do Krišelnovega mostu. Stroški za regulacijo so predvideni na 80 milijonov dinarjev in bi se dela izvršila v 10 letih. Načrti za regulacijo od Krišelnja dalje pa so v delu, ker je baš na tej progi nekaj kritičnih položajev, ki jih je treba regulirati, predvsem pa jez pri mlinu Pogčnik. Sredstva za regulacijska dela naj bi se dobila iz vodnega sklada.

Za planšarstvo se je občinski ljudski odbor zelo briga in lahko trdimo, da noben kraj na Gorenjskem ni žrtvoval toliko za povzdigo planšarstva, kot prav Tržič, ki je za planinske melioracije žrtvoval mnogo milijonov. Zadruga so prispevale malenkostne zneske, pašni upravičenci pa so večinoma samo „pisali ure“, ki so jih opravili, kajti efekta dela ni bilo videti. Posamezni pašni odbori so vodili svoje posle v redu, nekateri pašni odbori pa so imeli graje vredno poslovanje. Komisija, ki je prišla na planino, je ugotovila, da predsednik pašnega odbora nima pojma, koliko živine je na planini, ker je planšarica delala po svoje. Blagajniško poslovanje pri nekaterih pašnih odbori je bilo takšno, da bi morala poseči vmes finančna inspekcija. Da se takemu gospodarstvu napravi konec, je občinski ljudski odbor že pripravil vse potrebno, da bi letos bila uvedena največja disciplina v obratovanju planšarstva. Toda medtem so izšli resni predlogi, da se izroči planšarstvo popolnoma v roke pašnim odborom. Občinski ljudski odbor se s tem sicer strinja, toda zadruga bodo morale prevzeti polno odgovornost, da bo obratovanje v planšarstvu takšno, kot to zahtevajo gospodarski predpisi in uredba o knjigovodstvu ter predpisi o davkih. Seveda pa si bo občinski ljudski odbor pridržal nadzor nad poslovanjem in bo še naprej obdržal iniciativo za investicije v planšarstvu, kajti pri številnih zadrugah, ki so udeležene na planinah

tržiškega področja, bi sicer vsaka pobuda lahko zaspala, če ne bo nekdo tu, ki obdrži pobudo v rokah in to naj bi bil prav občinski ljudski odbor.

Poleg planšarstva pa bo morala Tržiška občina v bodoče žrtvovati nekaj izdatkov tudi za ostale panoge kmetijstva, kajti dosežanje privilegiranja planšarstva je šlo na škodo ostalih panog kmetijstva.

Te dni so volili svete potrošnikov na področju občine. Volilno pravico ima vsak potrošnik in sicer za poslovalnico trgovine, mesarije, pekarije ali mlekarne, kjer pač kupuje. Vsaka poslovalnica bo imela svoj svet. Kakšne so pravice teh svetov, o tem je pred volitvami predaval funkcionar, ki je vodil volitve. Vsekakor bodo pravice teh svetov zelo velike in potrošniki bodo v bodoče lahko usmerjali vse svoje zahteve in pritožbe preko teh svetov.

Pitne vode zmanjkuje v Tržiču. V zajemalniku na Zgornji fabriki je začela voda teči pod zajemalnikom in cevi ostajajo prazne. Vodo bo treba znova zajeti. Seveda bodo stroški precejšnji.

Vzdrževanje stanovanjskih hiš je velika skrb uprave stanovanjske skupnosti. Podjetje Runo je svoje hiše že prevzelo v novoustanovljeno stanovanjsko skupnost tega podjetja. Želeli je, da bi se ustanovila še posebna skupnost za hiše predilnice, tovarne kos in srpov ter tovarne lepence. Vsekakor bodo industrijska podjetja lažje našla sredstva za vzdrževanje poslopij kot mestna uprava. Stanarina je sicer nizka in še davno ne zadostuje za vzdrževalne stroške, povišanje stanarine pa je v trenutnih razmerah tudi težko izvesti.

Kaj je z mlečno restavracijo v Tržiču?

Ni dolgo tega, kar je poročal „Glas Gorenjske“, da dobi tudi Tržič mlečno restavracijo. Ta vest je razveselila slehernega Tržičana, posebno pa samske delavce in delavke, ker se jim s tem obeta možnost da dobe pred odhodom na delo topel, zdrav in poceni zajtrk. Nič manj dobrodošel ne bo takšen obrat šolarjem in sploh naši mladini. Zato to pobudo občinskega ljudskega odbora pozdravljamo in želimo, da ne ostane samo pri besedah in obljubah, ampak da se ta potrebna in koristna ustanova čimprej ustanovi. Mislimo, da resnih ovir za to ni. Dobiti potreben lokal, ki bi ustrezal in bil dostopen vsakomur, res ne sme in ne more biti problem. Tudi investicije, ki niso tolikšne, ne smejo biti ovira. Razlogov torej za nadaljnje zavlačevanje ni in upamo, da se ne bomo več spraševali, kaj je z mlečno restavracijo v Tržiču.

Iz uredništva

Dragi bralci! Prosimo, da nam oprostite, ker prihaja tudi ta številka „Tržiškega vestnika“ med vas z zamudo, toda zaradi tehničnih okvar v tiskarni naš časopis ni mogel prej iziti.

Volili smo predstavnike za upravljanje soc. zavarovanja

Pretekli teden so tudi Tržičani izvolili svoje predstavnike za podružniško in okrajno skupščino socialnega zavarovanja.

Bodoča podružniška skupščina, ki bo štela 14 članov, od teh dva upokojenca, bo reševala vse probleme na svojem območju pri dodeljevanju kratko- in dolgoročnih dajatev kot so n. pr. bolezenske oskrbnine, porodne oskrbnine, otroške doklade, pokojnine, potni stroški itd. Okrajna skupščina bo štela šest delegatov iz Tržiča, od teh pa bo eden upokojenec. Tako bo tudi večja povezava med okrajno in podružniško skupščino socialnega zavarovanja.

Volitve so bile izvedene v petih volilnih enotah in sicer so volile tovarne po delavskem svetu, manjša podjetja in upokojenec, katerih je v Tržiču skupno z invalidskimi upokojenci okoli 1100, pa so volili po delegatskem sistemu.

V podružniško skupščino so bili izvoljeni: Gašper Golmajer, Ana Jagodic, Jožefa Kralj in Julka Pavlin, vsi iz Bom-

bažne predilnice in tkalnice, Ludvik Prešeren iz tovarne „Runo“, Ignac Bajželj od podjetja „Alka“, Duplje, Ivan Tic iz Tovarne lepenke, Jože Hrovatin od LIP, Slavko Bole iz Zdravilišča Golnik, Jože Črnigoj od Ob.L.O., Franc Jezernik in Ciril Zupan; oba upokojenca.

V okrajno skupščino so bili izvoljeni: Franc Sajevec in Božidar Brumat, oba iz Bombažne predilnice in tkalnice, Miha Svab iz tovarne „Runo“, Jože Mokošel iz Tovarne finega pohištva, dr. Branko Korač iz Zdravilišča Golnik, Ignac Ahačič, upokojenec iz Križev.

Če bodo te podružniške skupščine uspešno delovale, bodo lahko prišle na sled še marsikateri nepravilnosti pri dodeljevanju in prejemanju pokojnin, saj je še dosti primerov, da upokojenec prejema pokojnino na podlagi lažnih dokumentov ali lažnega pričevanja. Prav tako mnogi prejema otroške doklade zaradi zamolčanja premoženjskih razmer ali podobnih okoliščin.

Novo obdavčenje v kmetijstvu

V letih po vojni je naše kmečko prebivalstvo doseglo precej višji standard kot v mestu. Razlika v zadnjem času je vedno naraščala. V ilustraciji navajamo tudi nekaj števil, ki zgovorno kažejo, koliko se je izboljšalo življenje privatnega kmečkega proizvajalca. Dohodki v privatnem kmetijstvu so se v letu 1955 dvignili v primerjavi z letom 1953 za 84 milijard, čeprav je faktično ostal obseg proizvodnje v glavnem na istem nivoju. Od tega je bilo porabljenih za razvoj kmetijstva samo 10 milijard, ostalih 74 milijard pa za izboljšanje življenjske ravni kmeta. Zato je nujno potrebno, da zaradi stabilizacije trga vskladimo, kolikor je mogoče, gmo-
rne odnose med mestom in vasjo.

V bistvu bo nova davčna politika le nekoliko ostrejša od prejšnje, le da bo uvedena še nova obdavčitev in to davek na premoženje ali takozvana taksa na premoženje.

V bodoče bo obdavčitev privatnega kmečkega proizvajalca naslednja:

1. Kmečka dohodnina bo enotna dohodnina in se ne bo več delila na temeljno in dopolnilno dohodnino, ampak bo to enoten davek na katastrski dohodek, ki se bo nekoliko povečal.

2. Občine bodo morale obvezno predpisati občinske doklade v znesku najmanj 3% občinskega katastrskega dohodka. V primeru potrebe lahko občine ta svoj dohodek tudi povečajo.

3. Nadaljnja oblika obdavčenja so takse na premoženje. To je potrebno predvsem zaradi tega, ker je kmet nakupil neke stroje še na regres, sedaj pa jih uživa brezplačno. To takso je treba razumeti kot možnost za uveljavljanje socialističnih proizvodnih sredstev na vasi. Te takse so:

a) Taksa na registracijo delovnih konj in vprežnih volov in znaša n. pr. za težkega delovnega konja 1.000 din.

b) Taksa na potne liste in na prenos lastnine, ki sta bili že nekoč uvedeni, sedaj pa gre za povišanje in sicer: za drobnico od 10 na 80 din po komadu, za večjo živino od 50 din na 200 din po komadu.

c) Gestna taksa je predvidena za vsa kmečka gospodarska vozila. Za vozove preko 600-kg nosilnosti znaša 2.400 din, za vozove pod 600 kg nosilnosti pa 1.600 din na leto.

d) Taksa na kotle za žganjekuho — na kotle tretje kategorije (do 90 l) 2.000 din, srednje kategorije (do 120 l) 3.000 din, za najvišjo kategorijo (preko 120 l) 5.000 din po kotlu. Tudi te takse so ponovno uvedene.

e) Taksa na mlatilnice in sicer na vprežne mlatilnice 2.000 din, na motorne mlatilnice po kapaciteti: 500 kg na uro 4.000 din, potem 6.000 din, 8.000 din in 10.000 din. Na traktorje od 10—15.000 din. Dalje takse na mline 1.500 din, na motorne mline 3.000 din, na valjenčane mline 6.000 din.

f) Taksa na hibridne vinograde (šmar-nica) in sicer 5 din na trto. Ta taksa je precej visoka, toda enkrat se mora odločiti, ali smo za hibridne vinograde, ali proti njim, ukrep se pa odločno nanaša proti hibridom.

Na splošno bo davčna osnova v živinorejskih predelih večja kot v žitrodnih. Verjetno bodo dana še posebna pooblastila republikam, ki bodo lahko dopolnile te predpise, kajti dohodek privatnega kmečkega proizvajalca je po republikah precej različen.

S. S.

Za nami so volitve potrošniških svetov

Tudi na območju tržiške občine so se končno ustanovili potrošniški sveti pri trgovskih podjetjih in trgovinah, oziroma prodajalnah. To bo nova ustanova samoupravljanja delovnega ljudstva, katere namen bo večji vpogled in sodelovanje pri poslovanju in delu naših trgovin.

O delovanju potrošniških svetov, ozir. pristojnosti, ki bi jih le-ti imeli, je bilo že dosti govora. So pa še velike nejasnosti in pretiravanja o pristojnosti teh svetov. Gospodarski svet pri občinskem ljudskem odboru je izdal pravilnik, ki sloni na sledečih temeljih:

Sveti naj slone na načelih določene materialne zainteresiranosti potrošnikov v skladu z denarno vrednostjo kupljenega blaga v določenih prodajalnah po podobnih načelih kakor v potrošniškem združenstvu. Sveti morajo imeti določena vpogled in vpliv na razpolaganje z investicijskimi in drugimi družbenimi skladi v trgovskem omrežju; sveti potrošnikov se ne bi smeli vmešavati v tekoče poslovanje, niti imeti neposredne kontrole ali inšpekcije nad podjetji, oziroma trgovinami, morali bi pa imeti pravico zahtevati včasih od delavskega sveta vpogled v finančno stanje podjetja, oziroma prodajalne in o tem razpravljati. Dalje naj bi zahtevali od finančne ali tržne inšpekcije pregled poslovanja in po več razpravah

poročali občinskemu ljudskemu odboru svoje ugotovitve in predloge.

Potrošnik bo sodeloval tudi pri dobičku svojega trgovinskega obrata. Dobitek bo odvisen od uspeha poslovanja v obratu in potrošnik bo zainteresiran na vsestranskem izboljšanju poslovanja tega podjetja ali trgovine.

Praviloma se ustanovi svet potrošnikov pri vsakem podjetju in pri vsaki posamezni trgovini oziroma poslovalnici. Svet za gospodarstvo pa je sklenil, da se sme izjemoma ustanoviti en svet potrošnikov za dve ali več prodajnih iste stroke. Sveti štejejo pri trgovinah tri do sedem članov, pri podjetjih pa toliko, kolikor svetov je pri trgovinah dotičnega podjetja. Direktor, upravnik ali poslovodja trgovine ne more biti član potrošniškega sveta, je pa dolžan prisostvovati sejam, seveda brez glasovalne pravice. Svete potrošnikov volijo potrošniki na zborih potrošnikov, le-ti se sklicujejo za posamezno trgovino ali prodajalno, izjemoma pa (kot v Tržiču) za več prodajnih oz. trgovin skupaj. Mandatna doba članov potrošniškega sveta traja eno leto. Pravico odpoklica članov ima svet za gospodarstvo pri občinskem ljudskem odboru na predlog potrošnikov, ta izpraznjena mesta pa lahko potem dopolni.

Čeprav so volitve že za nami, moramo še vedno paziti, da ne bodo ti sveti bolj politična kot gospodarska organizacija.

S. S.

Več delovne inteligence in mladine v gasilske vrste

Na občnem zboru tržiške gasilske zveze se je pokazalo, da ta zveza uspešno opravlja vse naloge, ki jih naša socialistična družba postavlja pred njo.

Iz poročil in diskusije je bilo razvidno, da je upravni odbor uspešno opravljal svojo dolžnost, da so društva dobro povezana, kljub pomanjkanju pisarne oz. občinskega sedeža gasilske zveze in da društva uspešno opravljajo svoje naloge, seveda po svojih možnostih. Potrebno bo izboljšati disciplino v operativu, saj polovica članov sploh ne hodi k vjam in so le-ti člani samo na papirju.

Velik problem pa je, na kakšen način pritegniti več ljudi v gasilske vrste predvsem delovne inteligence, mladine in žena. Posebno inteligenca bi lahko uspešno prenašala svoje znanje na mlajše moči in jih strokovno usposobila, da bi lahko uspešno zamenjala starejšo generacijo gasilcev, ker se le strokovno sposoben gasilec uspešno bori proti požarom in elementarnim nezgodam.

Pokazalo se je, da je gasilstvo tudi važen gospodarski faktor v občini, saj se premoženje, ki ga le-ti obvarujejo, ne da kar tako hitro obnoviti.

Tržiško gasilstvo, ki je eno najstarejših v državi, zajema danes 15 društev, od teh 4 industrijska, in ima 1390 članov. Pohvali se lahko z dobro organizirano preventivno službo, katero name-ravajo v bodoče še izboljšati. Izboljšati bo treba tudi alarmno službo in nabaviti mestni četi potreben gasilski avto, ker bo le tako ob vsakem času in na vsakem mestu tržiške občine lahko hitro in uspešno posredovala v primeru požara.

Novoizvoljenemu upravnemu odboru bo še nadalje načeloval tov. Dornik Anton kot predsednik, za tajnika pa je bil izvoljen tov. Valjavec. Poveljnik ostane tov. Dornik Viktor, podpoveljnik tov. Mežek Miha, blagajnik pa tov. Stale Ludvik.

OBVESTILO

Obveščamo vse tržiške občane, da bo 4. aprila izšla posebna številka „Tržiškega vestnika“, v kateri bo zajeto celotno poročilo o delu občinskega ljudskega odbora Tržič v letu 1955.

Uredništvo

Občni zbor Turističnega društva Tržič

V sredo, 14. marca je bil v dvorani »Svobode« redni občni zbor Turističnega društva Tržič. Občnega zbora so se med drugimi udeležili tudi predstavniki Turistične zveze Slovenije tov. prof. Baš, dr. Gorc, tov. Matajc ter predsednik Okrajne zveze za turizem tov. Horjak

Podajamo poročilo predsednika:

Dragi tovariši in tovarišice!

Ko polaga Turistično društvo svoj četrti obračun dela, lahko ugotovimo, da smo v tekočem letu še nadalje razširili in okrepili delovanje društva. Kakor se je skrb za produkcijo prenesla na delavske svete, tako se je skrb za razvoj turizma v našem kraju prenesla na Turistično društvo, ki se je moralo prilagoditi novim, razširjenim nalogam glede pospeševanja turizma in urejanja turističnih odnosov. Povečani promet prek Ljubljane (36.000 tujih turistov), ki je presegel predvojno stanje, krepi turistično organizacijo in ji nalaga še večje naloge. S tega mesta bi prosil Turistično zvezo Slovenije, da bi predvidela v investicijskem planu zgraditev turistično-gostinskega obrata v Tržiču t. j. sodobni hotel iz mednarodne pomoči. Zmogljivost našega gostinstva, če se lahko tako izrazim, je popolnoma nezadostna. Nimamo niti enega hotela ali gostinskega obrata, ki bi vsaj delno ustrezal zahtevam turizma. Pomislimo pri tem na to, da ima Tržič kot in vsa naša okolica toliko naravnih lepote, da ni nikjer kosčka zemlje, ki ne bi bil v tem ali onem oziru privlačen. Jelendolska dolina je prekrasna, lahko pa nudi tujemu turistu tudi lep lov na jelene in gamse kakor tudi ribolov v Tržiški Bistrici in Savi, s čiribolov v Tržiški Bistrici in Savi, s čimer bi se lahko pridobilo kar lepo število deviz. Pobočje Begunjske, Košute in Korošice je polno gamsov, med njimi pa so kozorogi edinstveni v Jugoslaviji, katerih je že kar lepo število. Tržič pa je tudi izhodiščna točka tur pod Storžič, na Kofo, Zelenico, Begunjsko, Preval, Dobro, Javornik, Konjščico, Macenovec, Križko goro, Tolsti vrh, Košuto, Storžič, Tegošče, Sijo, Dolgo njivo itd. Če se pomislimo, da ima turizem namen pripravi delovnemu človeku oddih, pripravi s političnega, kulturnega in zdravstvenega vidika, mu omogočiti spoznavanje ne le tujih, ampak predvsem domačih krajev in povezati ter zblížiti z nami tudi sosednje in bolj oddaljene narode, tedaj vidimo, da turizem ne sme biti omejen le na nekatera področja, ampak mora biti razpleten po vsej republiki. Naš kraj, kjer živijo delovni ljudje različnih poklicev, mora imeti dostojno zunanjo podobo, obenem pa ga moramo usposablјati, da sprejme in oskrbi goste in jim omogoči prijetno bivanje. Končno pa tudi mi sami uživamo oddih v lastnem kraju in nam tudi med vsakdanjim delom ni vseeno, kakšen je naš kraj in koliko zanimivosti nam odkriva. Tesneje se bomo morali povezati tudi z okoliškimi vasi in ustanoviti tam turistične sekcije.

Če vzamemo turizem kot važno gospodarsko panogo, vidimo, da je ustvarjanje deviznih sredstev s turizmom najcenejše in najučinkovitejše, saj ga dosežemo brez fiktivnega izvoza blaga, oziroma z izvozom uslug. Stremeli bi morali za to, da bi dobili čimveč deviznih sredstev iz turizma v našem kraju, to bo pa pri nas mogoče šele z ureditvijo gostinskih obratov. Naša naloga je, da bodo te razmere čimprej urejene, drugače se ne bodo pri nas ustavljali turisti, ki vstopajo in izstopajo prek Ljubljanskega prelaza. Nujno je, da se naše mesto razvija v turistično-gospodarskem smislu, ker ima za to idealne pogoje. Upamo, da bo tudi občinski ljudski odbor podprl naše težnje, ker ima ravnotako vse sile uprte v rešitev tega problema.

Sproveli bomo politično akcijo za pravilen odnos naših občanov do inozemskih turistov, ker so padale razne opazke zaradi nepravilnega odnosa naših in tujih turistov v prometu in gostinstvu in dru-

gih, ki pridejo s tujci v stik. Moramo se neutrudno prizadevati, da te razmere izboljšamo. Ponovil bom besede predsednika Turistične zveze Jugoslavije tov. dr. Marijana Breclja: „Mislim, da smo v mnogih primerih preveč popustljivi in da gre to na škodo našega ugleda! Ne smemo dopuščati, nobene diskriminacije, ne nasproti eni ali drugi naciji, še manj pa na škodo našega človeka, ko prihaja v letoviških krajih v stik s tujimi gosti. Če se trudimo povečati tujski promet, moramo biti vsekakor sposobni normalizirati odnose do tujih turistov tako, kakor se spodobi državljanu nove Jugoslavije. To nas tudi moralno opravičuje, da zahtevamo dostojno zadržanje slehernega tujega turista nasproti naši državi in našim ljudem. Prav tako moramo z vso ostrožjo zatirati kakršne koli oblike črne trgovine v zvezi s turizmom, pa naj jo opravlja kdorkoli. V tem pogledu bo treba več aktivnosti in budnosti turističnih društev, kakor tudi političnih organizacij!“ Te besede predsednika najvišje turistične organizacije v Jugoslaviji nam nalagajo dolžnost, da vcepjamo v našem kraju vsem osebam, ki imajo opravka s tujci, pravilen odnos do njih, ki naj ne bo niti klečeplazenje, niti nes pametno občudovanje, niti ošabnost in odbijanje, temveč dostojna prijaznost. Nasprotno pa imajo lahko tujci vsako surovost in neprijaznost za našo nevzgojenost in neciviliziranost. Naša dolžnost je, da dajemo pobudo, da bodo razne družbene organizacije, kot Socialistična zveza delovnega ljudstva, Zveza borcev, Svoboda, športni klubi itd. seznanjale svoje članstvo in v šolah pri moralni vzgoji, da se obravnava tematika o odnosu do inozemcev, o vedenju domačinov v turističnih krajih.

Uspelo nam je v našem kraju, da dobimo v primeru potrebe po sobah, le-te pri zasebnikih. Ne moremo pa razumeti stanovanjske komisije, ker nam še vedno zaseda tujske sobe po raznih gostinskih obratih, kar je razvoju turizma velika ovira. V lanskem letu nam je uspelo s pomočjo občinskega ljudskega odbora in Bombažne predilnice in tkalnice v Tržiču napraviti lično urejen camping z weekend hišico in drugimi priključitvami. Na razpolago imamo tudi 6 šotorov za po 4 osebe. V lanskem letu je kempiralo 64 inozemcev. Opaža se, da narašča avto-moto-turizem. Prometne zveze s Tržičem, lahko rečemo, so zelo ugodne, zato pa se imamo zahvaliti SAP-u za razumevanje in koordinirano delo, za kar je bilo že dosti zavisti povsod, lahko pa rečemo, da železnica ni napravila za razvoj turizma našega kota veliko niti pri upoštevanju potreb voznega reda, niti pri izboljšavi kompozicije, tako da je udobnost in cena veliko boljše pri avtobusnem prometu. Nujno pa je, da si damo za nalogo povežavo okoliških vasi z avtobusnim prometom vsaj enkrat dnevno. Organizirali smo tudi več nedeljskih izletov v razne kraje naše domovine. V času sezone je redno vsako nedeljo vozil avtobus s popustom v ceni na progi Tržič-Poreč v res vzorno urejeni Počitniški dom, ki je oskrbovan od strani Bombažne predilnice in tkalnice, za kar gre vse priznanje upravi in delavskemu svetu. V sistemu industrijske proizvodnje je važna postavka letni odmor delovnega človeka, ki naj se tedaj telesno in duševno osveži, da bo nadalje s polnimi močmi udeležen pri delu, obenem pa si razširja svoje obzorje, plemeniti svoje misli in čustva, da bo vdan svoji domovini, da bo z delom rok in uma služil skupnosti.

Turistično društvo je poskušalo nuditi Tržiškemu občinstvu kvalitetne koncerte kakor tudi gledališke predstave. Sode-

lovali smo tudi z društvi in organizacijami, tako n. pr.: s Planinskim društvom, Smučarskim klubom, Hokej-klubom, Avto-moto društvom, Svobodo, Ribiškim društvom, Zvezo borcev, z Društvom prijateljev mladine in političnimi organizacijami. To sodelovanje se mora nujno še bolj poglobiti in učvrstiti, ker le na ta način nam je uspeh zasiguran.

Uspešno smo izvedli Turistični teden v Tržiču od 12. do 19. 2. 1956. Uspeh tega tedna je bil zadovoljiv in se je v glavnem ves predvideni program v redu odvijal. Državno prvenstvo v alpskih disciplinah se je vršilo na Zelenici. Svoboda je pripravila zelo kvalitetno predstavo „Tretje ležišče“, ki pa na žalost ni bila tako obiskana, kot bi to zaslužila. Prav posrečeno je izpadel Smučarski veseli večer. Nadvse kvaliteten pa je bil v soboto 18. 2. zvečer koncert orkestra „Radia Ljubljane“ ob sodelovanju opernih pevcev sopranistke Zlate Gašperšičeve in baritonista Sama Smerkolja. Na pustni torek popoldne se je vršil na trgu Pustni karneval, ki je kar dobro uspel, če pomislimo, da je bil prvič v svobodi. V sredo in petek sta bili drsalni reviji na drsališču za Virjem, ki sta bili dobro pripravljene in tudi dobro obiskane. V sredo ob 16. uri se je vršil motoskijöring, kateri je bil za Tržič prava novost, zvečer ob 20. uri pa je bilo v dvorani Svobode predavanje s prikazovanjem zanimivih turističnih filmov. Tudi tokrat ni bila udeležba zadovoljiva. Propagando za udeležbo na prireditvah smo izvedli prek Radia Ljubljana in z lično izdelanimi letaki, ki sta jih izdelala tovariša Janko Cadež in Viktor Ivnik.

Vse leto smo bili v tesni povezavi s Turistično zvezo Slovenije in s Stalno turistično konferenco s predsedstvom za Gorenjsko, odkoder smo dobivali potrebna navodila in moralno pomoč za čim uspešnejši razvoj turizma v našem kraju. Udeležili smo se tudi občnih zbiorov bratskih turističnih društev, kolikor so nam dopuščale možnosti. Nudili smo v okviru možnosti drugim društvom finančno ali simbolično pomoč pri njihovih prireditvah. V zvezi z izpopolnitvijo Tržiškega vestnika prosim odbor Socialistične zveze, druga društva in podjetja, da se čimveč oglašajo z dopisi, ker le s tem nam razširjajo dopisniški krog in zboljšajo kvaliteto lista. Pripominjam pa, da le s pomočjo podjetij, obrtnikov, ustanov, ki nam pomagajo z oglasi, omogočajo izhajanje Tržiškega vestnika, v nasprotnem primeru je Tržiški vestnik zaradi majhne naklade visoko pasiven, ker nima dotacije.

Pionirska vzpenjača v letošnjem letu zaradi slabih snežnih razmer ni obratovala. V bodoče naj ima upravni odbor za nalogo, da jo izpopolni, ker sedaj ne ustreza in ima tehnične nedostatke.

Edini lepi gostinski-turistični objekt, ki je na meji, je Gostišče Ljubelj, katerega upravlja Turistično društvo v Tržiču. Skrbeli smo za časa sezone v nedeljah in praznikih za prevoz z avtobusom v Gostišče, ki je bilo zelo obiskovano, iz česar se vidi, da je ljudem zelo priljubljeno. S strežnim osebjem smo imeli srečo. Do 15. maja 1955 je vodil gostišče kot oskrbnik pokojni Ignac Zupan. Bil je zelo vesten in poštrovalen. Od 15. 5. do 17. 10. 1955 ga je vodila Tilka Turnšek in njena pomočnica Tina Meglič. Vzorno sta vršili svoje delo, kar zadeva higieno in splošno gospodarstvo, zato zaslužita pohvalo. Za nagrado smo jima izplačali celomesečno plačo in din 2.100. Od 22. novembra 1955 dalje vodi Gostišče tovarišica Zupančičeva in njen brat Valentin Vrtačnik, upokojeni železničarski uradnik. Pri obračunu se je izkazalo, da go-

spodarsko dobro vodita, edino pri postrežbi sta zelo počasna, kar v mrtvi sezoni ni tako usodno. Vrtne mize in stoli se morajo preplekati, ker se bo v nasprotnem primeru delala vse večja škoda na njih. S tega mesta moram pozdraviti pobudo in kot investitorja občinski ljudski odbor, ki ima v letošnjem planu elektrificirati podljubelsko dolino do predora. Nujno je, da se prebelijo gostinski prostori, menjalnica in stranišča, in to pred glavno sezono, kakor smo to storili v lanskem letu. V lanskem letu je imel občinski ljudski odbor v svojem proračunu zaščito obrežja in ureditev prostora okoli gostišča. Nujno je, da se v letošnjem letu obrežje uredi, ker ga hudournik globoko izpodkopava.

Tudi v letošnjem letu smo imeli v menjalnici uslužbenca tovariša Pankracija Cilenška, ki je svoje delo nadvse vestno opravljal, kar je dokazal tudi zapisnik iz generalne banke. Njemu za njegovo požrtvovalnost in njegov čut dolžnosti se v imenu vseh najtopleje zahvaljujem, obenem pa ga prosim, da bi še

v bodoče prevzel to delo, ki ga je opravljal v naše splošno zadovoljstvo. Govora je bilo večkrat med neodgovornimi ljudmi v obliki natolcevanja, zakaj se uporablja avto-taksi za na Ljubelj in da je to porata. V pojasnilo pa povem, da mora odgovorni za Gostišče in menjalnico vsak drugi ali vsaj tretji dan na Ljubelj, to pa zaradi menjalnice, ne toliko zaradi Gostišča iz tega razloga, da prinese v menjalnico našo valuto in odnese tujo valuto v banko. Razvidno pa je tudi, da so bili v letošnjem letu ti prevozi zelo omejeni.

S tem bi šel z mojim poročilom h kraju. Če bomo enotni v miselnosti in hotenju ter neomajno strnjeni v skupnem delu, bo naše gibanje omogočilo rast turizma, urdilo njegov ugled doma in v svetu ter še bolj dvigalo njegove koristi, pomagalo pa hkrati pri gospodarski in kulturni izgradnji socializma, ki je dan ostane smoter tudi vsakega turističnega delavca.

Zato vam kličem: POSPESUJMO TURIZEM!

Občni zbor Društva prijateljev mladine

V četrtek je v dvorani „Svobode“ Društvo prijateljev mladine v Trzinu polagalo obračun svojega dela.

Občnega zbora se je med drugimi udeležila predsednica Društva prijateljev mladine Slovenije, tov. Ada Krivic ter predsednik Okrajne zveze društva prijateljev mladine, tov. Majdič.

Poročilo predsednika, tov. Regvala, je bilo zelo izčrpno. Poudaril je predvsem vzgojni pomen tega društva in dejal, da je Društvo prijateljev mladine vzgojno-družbena organizacija staršev, prosvetnih, socialnih in drugih javnih delavcev in državljanov, ki se zanimajo za vzgojo otroka in se zavedajo, da je za zdrav rod mladine odgovorna vsa naša družba. Socializem ni samo tovarna, cesta, ali železnica, ampak je tudi osebnostna sreča človeka, ki je odraz določene vzgoje od otroka do mladina in staršev. Činitelj pri vzgoji pa je veliko, toda glavni so: družina, družba in šola. Predvsem pa je dejal, da vzgoja mladine ni samo mladinsko vprašanje, ampak vprašanje vse družbe. Kakor je revolucionarna borba naprednih sil v stari Jugoslaviji za uničenje kapitalističnega sistema dobila oporo v mlajši generaciji, tako mora naša sedanja borba za socialistične odnose, za napredek socializma, dobiti oporo predvsem v mlajši generaciji. Mladino je treba seznanjati s preteklostjo, jo pa tudi uvajati v konkretne probleme našega družbenega razvoja.

Mi največkrat gledamo na mladinske zabave in razvedrila z nezaupanjem, kar pa je vsekakor napačno. Mladina je potrebna zabave in razvedrila, samo potrebno je uvesti nove oblike, sedanjim družbenim in vzgojnim prilikam primerne. Treba je obogatiti in razviti njene kulturno-zabavne izrazne možnosti, tako po vsebini, kakor po obliki. V takem ustvarjalnem delu bi se moral pokazati vzgojni vpliv naših naprednih socialističnih sil.

Delo Društva prijateljev mladine je bilo malo preveč usmerjeno samo na vzgojo staršev, socialno zaščito mladine, predavanja vseh vrst in vzgojno posvetovalnico, premalo pa za pionirsko organizacijo za letovanje in taborjenje naše mladine, za usmerjenje pošolske mladine v poklice ter za splošno mladinska vprašanja.

Načrtno bo potrebno izboljšati delo v vzgojni posvetovalnici ter dobiti več strokovnega kadra. Za v bodoče se v posvetovalnici pripravljajo posebni kartoni za starše, ki se žele posvetovati, le-ti pa bodo že vnaprej izpolnjeni z vsemi zahtevnimi podatki. Interesantom bo določena tudi točna ura posvetovanja, tako, da bo vsako čakanje na hodniku odpadlo.

K vzgojnim, zdravstvenim in poljudno-znanstvenim predavanjem, ki so se v teku leta vršila osemkrat, bo treba v bodoče pritegniti več poslušalcev.

Vsekakor pa je delo tega društva precej obširno. Vsakoletna pionirska Tišova štafeta, priprave za praznik pomladi, ki je bil nekako povezan z obletnico osvoboditve, pri vseh teh prireditvah je sodelovalo zelo veliko pionirjev in mladincev. Priprave za ta taborjenja in izlete je treba izboljšati, sploh pa je potrebno omogočiti čim večjemu številu naših otrok prijetna letovanja in razvedrila, saj se tako istočasno tudi telesno in duševno okrepijo.

V tednu otroka je DPM obdarilo socialno ogrožene otroke s copatami in platnениmi odrezki za perilo. Po posredovanju našega društva se je na obeh šolah ustanovila mlečna kuhinja, ki nudi brezplačno, ali za skromno plačilo vsakodnevno toplo malico. Mlečna kuhinja se je pozneje razširila tudi na vajensko šolo.

Ob novoletni jelki so bili vsi pionirji na območju trziške občine kolektivno obdarjeni po lastni izbiri. Predvajale so se brezplačne kinopredstave za mladino, prav tako je lutkovno gledališče namenilo več predstav za otroke. S pomočjo trziških podjetij je bilo organizirano tudi novoletno sejmišče.

Zasluge, da se je vse to lahko izvedlo, ima predvsem ObLO, ki je dal finančno podporo — 250.000 dinarjev. Članice odbora DPM pa so s pomočjo Društva žena organizirale in izdelale 131 parov copat za najbolj socialno šibke otroke. Poleg tega se je razdelilo 76 kompletov knjig. Odbor DPM je s pomočjo Društva žena napolnil preko 1300 vrečk z raznimi dobrotami za pogostitev. Na splošno se ob novoletni jelki vse preveč radi zadovoljujemo z doseženo zunanjo obliko, premarajo pa se posveča pozornosti vsebinskim slabostim. Novoletna jelka mora izzvneti v duhu praznovanja Novega leta, v duhu novega časa in naše stvarnosti.

Zelo uspeša je bila tudi pionirska maskerada, kjer je sodelovalo skupno 195 otrok, najboljše maske so bile nagrajene, vse maske pa so bile pogoščene.

Velikokrat se slišijo negativne pripombe, glede naše mladine, toda naša mladina ni polkvarjena in neolikana, ina pa svoje zahteve, katere je treba pravilno usmerjati in pod spretnim nadzorstvom razvijati.

Naše društvo bi se moralo močnejše uveljavljati v okviru naše komune, tako da bi nas ObLO bolj upošteval kot družbenega čimtelja, ki zaradi svoje aktivnosti lahko postavlja določene zahteve in sodeluje pri vseh vprašanjih otrok, mladine in družine. Društvo prijateljev mladine naj bo kot organizirana vzgojna zavest državljanov, neposredni usmerjevalec politike za zaščito otrok in mladine na področju trziške skupnosti.

V bodoče bo potrebno večje sodelovanje z drugimi družbenimi organizacijami in

društvu, ki vključujejo v svoje vrste mladino. Društvo prijateljev mladine mora kontraktivno sodelovati pri vprašanjih, ki jih postavljajo druge organizacije, dati nove idejne programe, nakazati nova pota za varstvo in vzgojo mladostnika in družine. Večjo pozornost je treba posvetiti tudi pionirski organizaciji, posvetiti skrb za vse pionirje, tudi za tiste, ki še niso vključeni v nobeni organizaciji, saj se opaža, da je njihova vzgoja preveč enostranska.

Bodočemu odboru naj bo stalno pred oči razširjenje in poglobljanje dela s sistematsko organizacijo vzgojne posvetovalnice in vzgojnih predavanj. Ustanovile se bodo tudi posebne komisije za predšolsko vzgojo, za organizacijo prostega časa pionirja in mladince, za izvenšolsko mladino, za usmerjanje v poklice ter komisijoo za vzgojna vprašanja. Pred nami stojijo težke, toda hvaležne naloge, potrebno pa je, da se teh nalog lotimo čim bolj organizirano in združeno vse sile pri reševanju posameznih vprašanj. S tem bomo prispevali svoj delež pri ustvarjanju boljše bodočnosti naše mladine in nas vseh.

Proslavitev Dneva žena v Trzinu

8. marec — Dan žena — je pomemben praznik vseh naših žena povojne dobe, ko je naša delovna žena v pravem smislu izenačena z moškimi. Akoravno se vsepovsod dosledno še ne izvaja ta določba s pariške konference odnosno takratne Svetovne federacije protifašistične ženske organizacije, je vendar iz leta v leto čutili, da je ta določba postala že stvarnost, ki je že dokaj spremenila obličje še nedavnega zastarelega odnosa do žena v javnem življenju. Ob tem revolucionarnem preobratu naziranja o pravicah žena pa je treba tudi zapisati zgodovinski datum, ki bo pričel še poznim rodovom, kdaj so tudi ženi bili stirti okovi, ki so ji onemogočali sodelovati tako v političnem, gospodarskem, kulturnem in ostalem javnem življenju, to je 8. marec.

Osrednja proslava naših delovnih žena je bila v dvorani „Partizana“ v Trzinu. V kulturnem delu proslave je sodeloval moški pevski zbor DPD Svoboda pod vodstvom pevovodje Megliča. Vse pesmi so bile prav priske in z lepim pevskim prednašanjem odpete. Sledil je nato slavnostni govor tov. Erjavškove, predsednice Društva žena o pomenu tega dneva. Po govoru je skupina varovancev cicančkov prinesla pozdrave tov. predsednici in ji ob tej priliki izročila darila. Sledil je ponovno kulturni program, ki so ga izvajali: recitatorja Ivanka Hvaličeva in Nanda Stritih, ki sta posredovala navzočemu občinstvu lepe umetniške stvaritve naših slovenskih pesnikov. Prav ljubko je recitirala tudi mala Zvonka Srečnikova, tako da je sprožila pri poslušalcih spontan aplavz. Goričan Franci pa je dopolnil vmesne točke z veselimi slovenskimi naprevi na harmoniki. Po končanem kulturnem programu se je razvila prosta zabava s plesom.

Ob veselih zvokih Goričanovega zabavnega kvarteta so se naše žene z ostalim občinstvom krepko zavrtele in se tako zares sprostile na tem zelo prijetnem večeru.

Naj omenim še, da je bila tudi v prostorih bivše predilniške menze proslava tega dneva, ki jo je priredilo podjetje BPT. Kulturni del proslave je po slavnostnem govoru izpolnil gimnazijski pevski zbor pod vodstvom tov. Milice Debeljakove, ki je zares vzorno in s čutom za pravilno prednašanje odpel naše prelepe slovenske pesmi. Sledilo je še nagrajevanje zaslužnih delovnih žena iz BPT, nakar se je ob zvokih Omanovega šramla razvila prosta zabava s plesom.

Tradicijska

TRŽIŠKEGA ČEV LJARSTVA

Andrej Tišler

V drugi polovici XIX. stoletja se je v razvoju tržiškega čevljarstva marsikaj spremenilo. Potujoči pomočniki so zanesli v Tržič zbito izdelavo, to je pribijanje podplatov na čevlje z lesenimi klinčki. Pred to iznajdbo so izdelovali lažje čevlje obrnjeno, skozi in okvirno šivane, težke, hribovske čevlje pa na kveder šivane. Ne vemo, katerega leta smo dobili v Tržič prvi šivalni stroj znamke Hover za šivanje oblek in zgornjih delov čevljev, katere so morali pred tem časom vse ročno šivati. Tudi kopita so si čevljarji morali sami izdelovati. Čeprav so bila tedanja kopita večkrat v ostrem nasprotju z oblikami nog, vendar ni bilo toliko ploskih nog, kot jih je danes. Za žensko modo so prevladovala ravna ali simetrična kopita, zato so morale ženske vsak dan čevlje preobuvati z desne na levo nogo in obratno. Nekaj takih kopit imamo tudi med našimi muzejskimi predmeti.

Za kmečko prebivalstvo so naši predniki izdelovali največ čevlje iz črnih mazanih svinjar ter iz kravin, praznična obutev pa je bila navadno iz teletin, tako za kmečko kakor za tržiško prebivalstvo, zlasti za moške. Lahka obutev za ženske pa je bila iz črnih in barvanih kozin in tudi iz ovčin. Današnjega boksa, ali juhtovine, semiša tedaj še niso poznali. Čevlji na „biks“ so bili iz rjavih teletin, tako da je bilo obrnjeno lice na znotraj, gladka, mesna stran pa na zunanaj. Počrnilni so jih z biksom in so jih vajenci večkrat, n. pr. ob sobotah pozno v noč „glancali“, da so se res lepo svetili.

Glede strokovne izobrazbe nekdanjih mojstrov ne smemo podcenjevati. Pomislimo le, da imamo danes velike možnosti za strokovno izobraževanje, česar nekdanji ni bilo. Če bi na pr. kdo izmed naš

vprašal kakega starega čevljarskega mojstra, kako se je strokovno izobraževal, bi mu nekako takole odgovoril: „Treba je iti malo v „fremd“, videti, kako delajo drugod, imeti moraš „talent“ (nadarjenost), potem te pa delo samo izuči.“

Reformator čevljarske stroke je bil Robert Knöfel, rojen 1834 v Willsdruffu pri Dresdenu. Po dovršeni učni dobi pri svojem očetu je po stari navadi tudi on poloval širom svoje domovine, delal in se izobraževal. Najbolj se je zanimal za risanje, anatomijo in geometrijo. To mu je dalo povod, da je izumil kotni sistem za risanje vzorcev (muštrov) itd. Leta 1872 je izšla prva njegova strokovna knjiga z naslovom „Lehrbuch der Fussbekleidungskunst“. Preselil se je na Dunaj, začel leta 1875 izdajati strokovno revijo „Neue Wiener Schumacher-Zeitung“. Leta 1876 je pa na Dunaju ustanovil privatno čevljarsko šolo. Umrli je na Dunaju leta 1884.

Vpliv njegovega dela je kmalu dosegel tudi Tržič. Dva izmed njegovih učencev sta vodila prirojevne tečaje za tržiške čevljarske mojstre v Tržiču in sicer strokovni učitelj Hulka v letu 1899, Lastovka pa v letu 1907. Nekateri Knöfelovi učenci so bili zaposleni v Tržiču kot tovarniški mojstri v čevljarski industriji Malby & Demberger in Goecken.

Knöfelov sistem strokovnega risanja so po njegovi smrti nekateri strokovnjaki, katerih prej ni bilo, v nekaterih črtah ali kotih nekoliko spremenili, vendar je bistvena podlaga ostala.

Tako se Knöfelov sistem, v marsičem izboljšan, poučuje tudi pri nas na strokovnih tečajih za čevljarje in na naših vajenskih šolah po vsej Sloveniji enotno, za kar ima največ zaslug naš strokovni inšpektor in pisec Priročnika za čevljarje, Jos. Steinmann iz Ljubljane.

Obletnica združenja obrtnikov

Pred tridesetimi leti, to je po prvi svetovni vojni, je zacvetela obrt tudi v Tržiču v takem razmahu, da se je zaradi velikega števila samostojnih obrtnikov ustanovilo posebno združenje obrtnikov.

Ta organizacija je imela prvotno naslov Zadruga rokodelskih obrti za sodni okraj Tržič in okolico. Ker ta naslov ni ustrezal, je ostal naziv Združenje obrtnikov za Tržič in okolico. Ustanovljeno je bilo to združenje dne 24. februarja 1924 s pomočjo in po navodilih Obrtne zbornice v Ljubljani. Obrtniki so izvolili svoj odbor, poslovni in uradni prostori so bili v gostilni Ruech (pri Damulneku). Redne seje so bile vsak mesec, vsak drugi mesec ob nedeljah dopoldne je bilo vpisovanje vajencev in ko je vajenec dovršil učno dobo, pa pomočniški izpiti. Pri vpisovanju vajencev so bili navzoči njihovi starši in tisti mojstri, pri katerih so se ti vajenci učili izbranega poklica. Pred člani odbora so se napravile in uradno potrdile učne pogodbe med starši in mojstrom glede vzdrževanja in dolžnosti do vajenca.

Za pomočniške izpite je bila za vsako stroko izvoljena preizkuševalna komisija. Ko je vajenec delal pomočniški izpit, je komisija izprašala vajenca in ocenila izdelek, katerega je moral napraviti kot dokaz praktičnega znanja.

Ako je kot pomočnik dovršil še tri leta pomočniške dobe in je hotel postati samostojen obrtnik, mu je združenje prislabelo potrebne listine za priprave k mojstrskemu izpitu, katerega je moral vsak delati teoretično in praktično v Ljubljani. Po izvršenem izpitu mu je

obratna zbornica izdala mojstrsko spričevalo in šele na podlagi tega spričevala je lahko zaprosil potom združenja pri Obrtni zbornici za obrtni list, nakar je lahko postal samostojen mojster.

Mnogo stroškov, časa in truda je bilo treba, da se je kdo povzpela od vajenca do mojstra.

Združenje je obsegalo poleg Tržiča tudi še vasi: Duplje, Križe, Golnik, Senično, Kovor, Lom, Dolina, Sv. Neža in Bištrica. Vpisanih je bilo čez 300 članov — samostojnih obrtnikov, mizarjev, kolarjev, kovačev, krojačev, ključavničarjev, kleparjev, pekov, mehanikov, šivilij. Čevljarji so imeli svoje samostojno združenje. Ostali obrtniki, kot n. pr.: brivci, tapetniki, tesarji, dimnikarji, urarji, mesarji in zidarji so imeli svoje združenje s sedežem v Ljubljani. Združenje obrtnikov je iz leta v leto vedno bolj napredovalo. Nabavili so si pisalni stroj, razmnoževalni aparat in še druge potrebe, ščine. Imeli so svoje razsodišče za urejanje sporov med mojstri, pomočniki in vajenci.

Ko so si uredili svojo pisarno na Glavnem trgu v prostorih kavarne Javornik in izvolili tajnika združenja Leopolda Valjavca za vodjo pisarne, je leta 1941 zafel to ustanovo vojni vihar in so Nemci najprej zasedli pisarno, končno pa jo uknili. Pisarno so oropali. Združenje je bilo tako ob pisalni stroj in šatuljo, ki jo je napravil vajenec Ivan Mrak pri mizarškem mojstru Primožiču, vzeli so za pisnik in druge vrednosti. Komisar, ki je zasedel in pozneje zaprl pisarno zdru-

ženja, je bil Nemec Schniedel. Kmalu je umrl tajnik Leopold Valjavec herojske smrti, za njim so dali življenje za domovino tudi še drugi člani združenja. Padli so kot talci ali pa v taboriščih in partizanih. Nekaj članov združenja in odbora, ki še danes živijo, obujajo spomine na njegovo delovanje. Trideset let je poteklo od ustanovitve Združenja obrtnikov in preostali člani se spominjajo padlih članov z vzklikom: Slava jim!

Obrtniki.

FRANCU CVEKU V SPOMIN

Nenadoma in nepričakovano nas je 11. februarja sredi turobnega zimskega dopoldneva, presenetila vest, da je v jeseniški bolnici prenehalo utripati srce našega sodelavca in prijatelja FRANCA CVEKA.

Roke številnih sodelavcev so za hip obstale in njihove glave klonile, kakor da bi hotele vpričo brnenja strojev spontano počastiti njegov spomin. Pred kratkimi tremi meseci, ko ga je zahrbtna bolezen prisilila v posteljo, ni nihče izmed nas pomislil, da se ne bo več vrnil v svoj stari delokrog, med nas, ki smo skupaj preživeli neštete delovne ure in dni.

Rodil se je 25. novembra 1919 na Retnjah pri Križah, kjer je tudi preživel svojo mladost. Po končani osnovni šoli, ki jo je obiskoval v Križah, so ga dali starši v uk za čevljarja. Učil se je v bližini svojega doma, na Loki pri Koprivju. Takratne življenjske razmere mu pač niso kazale drugega, kot da si izbere poklic, ki mu bo omogočil nadaljnjo zaposlitev v razvijajoči se čevljarski industriji in obrti v Tržiču ali bližnji okolici. Po uspešno končani učni dobi se je za kratek čas zaposlil kot ročni čevljar, toda že po nekaj letih je moral na odsluženje kadrovskega roka v bivšo jugoslovansko vojsko. Tik pred vrnitvijo domov pa se je tudi Jugoslavija zapletla v ples II. svetovne vojne, ki mu je prekržala račune. Ko je v sklopu svoje edinice tudi on branil našo severnovzhodno mejo, je bil kmalu po sramotni kapitulaciji Jugoslavije ujet od nemških okupacijskih čet. Skoraj dve polni leti, 1941 in 1942, je bil v nemškem ujetniškem taborišču, preden je bil izpuščen domov. Ko pa se je vrnil domov, je bil dodeljen v službo tovarni gumijevih izdelkov „Sava“ v Kranju, kamor se je dnevno vozil v naporno službo od doma.

Medtem pa se je vse bolj širila in razvijala NOB tudi v našem okolišču ter je tudi pokojni Franc neke tihe jesenske noči 1944. leta vstopil v partizansko enoto ter sodeloval v aktivni borbi proti okupatorju vse do zadnjega dne — do osvoboditve.

Po demobilizaciji iz JA leta 1946 se je zaposlil v tovarni čevljev „Peko“, kjer se je kot strokovno sposoben delavec čevljar uveljavil med najboljšimi visokokvalificiranimi prirojevanci. Njegova zavest in hotenje po nečem boljšem, po svobodnem in človeka dostojnem življenju, sta ga gonili v oboroženo borbo in v borbo za socialistično izgradnjo. V zahvalo za delo in trud mu je naša družba dajala priznanja in udarniške nazive ter ga stavljala za vzor vestnega in požrtvovalnega delavca — proletarca. Zveza komunistov ga je sprejela v svoje vrste, ona ga je vodila, zato pa je on storil za njo in za domovino to, kar sta leti od njega zahtevali.

Ob preranem grobu so se od pokojnika poslovili tov. Stane Bodlaj v imenu Zveze komunistov, tov. Slavko Hvalica v imenu sindikalne organizacije in delovnega kolektiva ter tov. Jože Vevar v imenu najbližjih sodelavcev, svežo gomilo pa so prekrili številni venci in cvetje, ki so mu darovali svojci, sorodniki, organizacije, tovarna in prijatelji.

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

SMUČANJE

Lep uspeh Tržičanov v Črnem vrhu

Tudi na republiškem prvenstvu v alpskem smučanju, ki je bilo na Črnem vrhu nad Jesenicami, so Tržičani dosegli lep uspeh, saj je bilo med prvimi desetimi tekmovalci tudi tokrat pet Tržičanov. Posebno uspešni so bili v prvem teku slaloma, ko je bilo kar sedem Tržičanov med prvimi desetimi. V drugem teku sta Janez Stefe, ki je imel v prvem teku najboljši čas, in Peter Križaj padla.

Na zelo slabi progi (z malo snega, tako da so zadnji vozili že po travi), ki je bila 1200 m dolga s 150 m višinske razlike in 39 vrata, se je pomerilo 81 tekmovalcev. Tokrat je s sigurno vožnjo zmagal Ludvik Dornik in se tako rehabilitiral po delnem neuspehu na državnem prvenstvu. Lep uspeh je dosegel tudi Franci Primožič, ki se je plasiral na 12. mesto, čeprav je startal med zadnjimi. Za ugodno presenečenje je poskrbel tudi Jože Krmelj, ki je s šestim mestom dokazal, da še ne spada v „staro šaro“.

Med članicami je s startom Zupančičeve vprašanje prvega mesta odpadlo. Zadovoljni, pa smo lahko tudi s plasiranjem naše edine predstavnice Vike Ruparjeve, ki se je med 15 tekmovalkami plasirala na peto mesto.

Rezultati članov:

1. Dornik Ludvik 1.45.6,
2. Lukanc Matevž 1.46.4,
3. Prestor (Enotnost) 1.47.3,
4. Krmelj Janko 1.47.5,
5. Kunšič (Jesenice) 1.48.1,
6. Krmelj Jože
7. Zupovič (Jesenice)
8. Pogačnik (Enotnost)
9. Cvenkelj (Prešeren)
10. Perko Janez

Gorenjski študentje so tekmovali pod Storžičem

Akademsko društvo v Tržiču je letos prvič organiziralo študentovsko prvenstveno tekmovalje Gorenjske v smučanju. Tega tekmovalja, ki se je vršilo pod Storžičem, se je udeležilo 17 tekmovalcev iz Domžal, Radovljice in iz Tržiča.

Studentski prvak v veleslalomu je postal Sarec Janez iz Radovljice, ki je 1300 m dolgo progo z višinsko razliko 350 m in 18 vrata prevozil v času 1.53.2. Drugi je bil Remec Miha (Radovljica), s časom 1.58.0, tretji pa Šarabon Marijan (Tržič) 2.00.0. Četrtil, Ahačič Vito (Tržič) je prevozil progo v času 2.00.4. Peti je bil Vidmar Marko (Domžale) s časom 2.00.5, šesti Pirč Dušan (Tržič) 2.00.5. Pripomniti je treba, da je naš najboljši tekmovalac Šarabon vozil laže poškodovan.

V moštvenem tekmovalju so zmagali tržičski študentje — prva ekipa pred drugo tržičsko ekipo in pred Domžalami.

Tekmovalje je bilo kljub temu, da je neprestano snežilo, dobro organizirano. S. Š.

Kramarjev smuk pod Storžičem

Alpinistični odsek PD v Tržiču je s sodelovanjem SK Ljubelj priredil v nedeljo 11. 3. 1956 spominski smuk v počastitev padlega partizana — alpinista in smučarja — Roka Kramarja. To tekmovalje prireja alpinistični odsek vsako leto in na njem sodelujejo posebej vsi alpinisti, posebej pa tekmujejo tudi vsi smučarji. Tudi letos je nastopilo skupaj 16 alpinistov iz Ljubljane, Medvoda, Kranja in Tržiča ter posebej še 12 članov SK Ljubelj in 12 domačih mladincev.

Proga za smuk je vodila izpod zadnjega „žrela“ v masivu Storžiča mimo stare koče pod Storžičem na plano, kjer

je bil cilj. Dolga je bila okoli 900 m z 200 m višinske razlike. Da bi tekmovalje izvedli na daljši progi, ni bilo mogoče zaradi pomanjkanja snega, kajti še določeno progo so prireditelji morali speljati po zelo težkem terenu, poraslem z grmičjem in panji. Vsled tega je bilo tekmovalje zelo težavno in je le redko kateri tekmovalac zmoget prevoziti progo brez padca. Za dober rezultat je moral tekmovalac vložiti vse svoje znanje, predvsem pa je moral poleg drznosti rabiti pamet.

Rezultati so bili naslednji:

Alpinisti:

1. Stefe Drago, Tržič 1.11.1,
2. Svab Vinko, Tržič 1.18.1,
3. Salberger Marijan, Tržič 1.24.2.

Člani — splošno:

1. Lukanc Matevž, Ljubelj 0.59.7,
2. Križaj Peter, Ljubelj 1.02.0,
3. Krmelj Jože, Ljubelj 1.05.1,
4. Krmelj Janko, Ljubelj 1.07.1,
5. Stefe Stanko, Ljubelj 1.11.0.

Mladinci:

1. Soklič Ludvik, Lom 27.2,
2. Hladnik Niko, Tržič 29.0,
3. Pintarič Igor, Tržič 31.0.

Kljub težki progi na tekmovalju ni prišlo do večje nezgode, laže se je poskoval le mladiček Čadež Slavko.

Po tekmovalju je bila v Domu pod Storžičem slovesna razglasitev rezultatov in so vsi prvoplasirani dobili lepa spominska darila. Prehodni moštveni pokal za najboljšo ekipo si je ponovno osvojil Alpinistični odsek PD v Tržiču.

HOKEJ NA LEDU

Za konec letošnje hokejske sezone so se tržičski hokejisti srečali še s hokejsko ekipo (B) iz Ljubljane.

Tekmo so izgubili s precej visokim rezultatom 11:3 (5:1, 1:1, 5:1). To je vsekakor visok poraz, če ne pogledamo nekaj vzrokov tega poraza. Brez dvoma, da so gostje svojo zmago popolnoma zaslužili, saj so pokazali mnogo več „pravega“ hokeja, kot pa Tržičani. Lahko rečemo, da so v vseh pogledih nadigrali naše hokejiste. Toda — malo čudno se sicer sliši — naši hokejisti so igrali pravzaprav proti dvema moštvoma, ker so gostje lahko nepretrgoma menjali igralce, naši pa so lahko igrali samo z eno postavo. Nekateri hokejisti, ki so prej vedno nastopali, se sedaj namreč niso pojavili na drsališču in tako je na tej tekmi več ali manj odločala boljša kondicija.

Drugo leto bo vsekakor treba prej začeti s treningom, če ne doma, pa si priskrbeti finančna sredstva ter iti na Jesenice, ker le tako bomo lahko slišali tudi o zmagah.

S. Š.

NAMIZNI TENIS

V Tržiču je bilo končano prvenstveno tekmovalje gorenjskih namiznotenjskih ekip. Sodelovali sta dve moštvi iz jeseniške lige in dve iz kranjske lige.

Ceprav je moštvo iz Kranja nastopilo s četrtlo postavlo, je premagalo vse nasprotnike in doseglo naslov prvaka Gorenjske. Za drugo mesto sta se borila Jesenice in Tržič. Z malo več sreče in kondicije so Jesenice premagali Tržičane s 5:3 in tako osvojili drugo mesto pred „Partizanom“, Tržič, ki je premagal Javornik s 5:0. To moštvo je bilo precej slabše od ostalih, saj so od vseh dvobojev dobili samo eno igro.

Za moštvo „Partizan“, Tržič, so nastopili: Šarabon Filip, Markič Ciril, Pančur in Jakopin.

Najbolje sta igrala Šarabon in Jakopin. Plasma, ki so ga Tržičani dosegli brez treninga, nikakor ni slab, toda v bodoče bo potrebno večje zanimanje s strani upravnega odbora „Partizana“, ako bodo hoteli doseči več uspeha, saj bi se ta šport v Tržiču lahko zelo hitro razvil,

ker je zanimanje zanj dosti veliko. Med temi je tudi nekaj mladih talentov, ki bi z malo več treninga dosegli večje uspehe. S. Š.

Prvenstveno tekmovalje v Križah

V nedeljo 4. 3. je NT sekcija v Križah priredila odprto namiznotenjsko prvenstveno tekmovalje. Udeležilo se ga je 24 tekmovalcev iz Križev in Golnika. Tekmovali so v štirih disciplinah in sicer moški, mladinci, mladinke in pionirji. Razen pri mladincih so vsa prva mesta zasedli Križani.

Rezultati:

- moški — Žepič Janez,
- mladinci — Urankar Boris,
- mladinke — Kavar Andreja,
- pionirji — Kavar Tomaž.

AVTO - MOTO

Nekaj zanimivosti

Nedavno je bil v dvorani Svobode letni občni zbor AMD Tržič. Udeležba je bila polnoštevna. Poleg domačih predstavnikov so se zboru udeležili tudi predsednik AMZ Slovenije ing. Vekoslav Vorkapič, sekretar AMZ Slovenije tov. Lado Kosiček, zastopnik okrajnega odbora Ljudske tehnike tov. Ludvik Rančigaj ter zastopniki AMD Ljubljana, Kranj, Senčur, Bled in Radovljica.

Predsednik društva tov. Jože Jurjevčič je govoril predvsem o pomenu društva, medtem ko je tajnik tov. Franci Globočnik podal obširno poročilo o delu društva na gospodarskem, športnem, propagandnem in turističnem področju v preteklem letu. Finančno stanje v društvu je prikazala blagajničarka tov. Jelka Markičeva, bilanco ljubeljskih prireditelj pa je podal knjigovodja tov. Boris Roblek.

V preteklem letu je društvo povečalo vojni park za 4 avtomobile in 2 motorja.

Za člane je društvo organiziralo izlete v Sočerb na Primorskem, v Opatijo, Portorož, Bašelj, Bohinj in na alpsko ocenjevalno vožnjo.

Tekom leta je končalo amaterski šoferski tečaj z izpitom 66 tečajnikov. S tem se je število članstva povečalo. Zanimanja za šoferje-amaterje, posebno med mladino, je precej. Saj ni nič čudnega. Vsako leto se borijo med seboj prvostvorniki inozemski in domači tekmovalci. To je pa tista privlačna točka, ki v mladih srcih budi veselje, da bi se tudi sami kdaj pomerili na podobnih progah, kot so alpske vožnje, hitrostne dirke, ocenjevalne vožnje itd.

Propaganda je z zadovoljstvom izvršila svojo nalogo. Za vse tekme je poskrbela pravočasno s plakati, transparenti in fotografijami.

Najbolj aktivnim članom društva so bile podeljene nagrade za vestno in požrtvovalno delo.

Za bodoče delo je treba pritegniti čimveč mladine, ki bo aktivno pomagala pri delu društva za boljši razvoj. S strani zastopstva Mercedes je bilo pojasneno, na kakšen način bodo ugodnejši pogoji za nabavo motornih koles za podjetja, organizacije in zasebnike. Tudi tovarna motornih koles „Tomoš“, Koper, je po svojem zastopniku prikazala povečano kapaciteto izdelovanja motornih koles ter ugodnosti odplačevanja pri nakupu. Na vsak način bo imelo tržičsko društvo prioriteto pri nakupu, ker je eno najplodnejših v republiki.

Po končanih poročilih in diskusijah je bila v dvorani prirejena za člane in goste zabava s plesom, za kar je poskrbel tržičski kvintet.

ič

POSREDOVANJA

Iščem vajenca za čevljarsko obrt. Bohinc Franc, čevljarski mojster, Tržič, Cankarjeva cesta.

STRELCI SO ZBOROVALI

Kot že skoraj vsa društva in organizacije je tudi tržiška strelska družina „Stefan Anton-Kostja“ že imela svoj VII. redni letni občni zbor. Poleg velikega števila članov družine so se ga udeležili tudi sekretar Strelske zveze Slovenije tovariš Viktor Polak in tehnični sekretar tovariš Miro Marn, član sekretariata okrajnega strelskega odbora v Kranju tovariš Edgar Vončina ter zastopniki LOMO, OK ZKS, OO SZDL, odbora rezervnih oficirjev, JLA, Partizana, mladine, Svobode ter ostalih organizacij in društev občine Tržič.

Ko je predsednik Slavko Hvalica v svojem poročilu pregledal zunanjo in notranjo politiko naše države ter podal uvodne besede o strelstvu kot športu in njegovi pomembnosti za obrambno sposobnost, je prešel na organizacijo strelstva samo ter na probleme družine, s katerimi se je borila in se še bori. Poudaril je, da se je upravni odbor predvsem zavedel tega, da je le z dobrimi odnosi med člani odbora ter med odborom in članstvom moč v urejenem družinskem življenju dosegati uspehe. Le tam, kjer je vaje in volje dovolj, bodo napori rodili uspehe pri delu. Vsa tekmovanja so bila na domačem strelišču odlično pripravljena, pa tudi tekmovalci so se na vsako tekmovalje skrbno pripravili. Tudi treningi so zadovoljivi, vendar bo treba v bodoče zadolžiti več tovarišev za vodstvo vaj. Da bi pa mogli razširiti svoje delovanje preko meja svoje družine, so tržiški strelci prirejali razna tekmovanja za masovno udeležbo. Tako so pohlale vredna tekmovanja sindikalnih podružnic in društev ter vseh ostalih organizacij in društev občine Tržič za pokal BPT, tekmovanja delovnih kolektivov BPT in Peko, mladine, streljanje med ocenjevalno vožnjo članov AMD in druga, le da bo treba v prihodnje pritegniti še več članov teh organizacij k nastopu na strelišču.

Tudi v organizacijski smeri predvidevajo strelci manjše spremembe v smislu sklepa skupščin SSJ in SZS. Upravni odbor bodo povečali od dosedanjih 11 na 13 članov. Del nalog sedanjega Kluba strelcev - tekmovalcev, ki obstoji že tri leta, pa bo v bodoče prevzela tehnična komisija.

Kljub dokaj majhnim in skopo odmerjenim finančnim sredstvom so v strelski družini zelo dobro gospodarili. Res je, da niso imeli sredstev za nadaljevanje opreme 50 m rova, napeljali pa so s pomočjo LOMO novo napeljavno za telefon od strelnice v oba rova. Propagandna dejavnost se je tudi delno izboljšala, vendar je še vedno premalo agitacijsko delovala v samem mestu in okolici ter premalo obveščala javnost o doseženih uspehih in delu družine. Napaka je v glavnem v tem, ker niso imeli v dosedanjem odboru za to konkretno zadolženega člana odbora.

Zatem pa je predsednik nakazal še najbolj pereče probleme, ki jih je treba v bližnji prihodnosti rešiti, da ne bi prišla aktivnost družine slabeti. Tu je predvsem poudaril tri naloge in to: delo z mladino in pionirji, tekmovanja in nova strelska dvorana za zimsko streljanje. Ko je govoril o mladini, je predsednik poudaril, da bo prva naloga novega odbora ta, da se po šolah prične z vajami, saj ima predvsem šolska mladina dokaj veselja za streljanje. Dalje je predlagal pripraviti še več tekmovanj za društva, sindikate in organizacije kakor tudi meddružinska srečanja, saj se na tekmovanjih združujejo nepoznani strelci in prenašajo znanje drug na drugega ter se s temi tekmovanji pokaže družina tudi aktivna pri delu. Najdalj pa se je pomudil pri problemu strelske dvorane za sobno streljanje. V zini so Tržičani takorekoč brez vsakih strelskih vaj, saj nimajo primernega prostora za zimsko streljanje s puško na zračni pritisk. Vsi navzoči čla-

ni so prav toplo pozdravili predlog, da bi se izpraznila bivša dvorana „Svobode“, ki je že dalj časa preurejena v stanovanje, za kar prav gotovo ne ustreza. Z zelo majhnimi adaptacijskimi stroški bi tako prišli naši strelci do lepe dvorane v središču mesta, ki bi služila njim in prav tako vsem okoliškim strelcem. V njej bi se dalo dobro organizirati strelsko in družabno-kulturno izžijanje članstva, predvsem pa mladine. Vsi strelci so prepričani, da bodo tudi vsi lokalni faktorji uvideli to veliko njihovo potrebo in pripomogli k izpraznitvi.

Na kraju pa je predsednik izrekel priznanje in pohvalo najboljšim strelcem in strelkam kakor tudi organizacijskemu in tehničnemu vodstvu družine ter jih pozval, da tudi v bodoče tako aktivno in vestno izpolnjujejo svoje strelske dolžnosti. Posebej pa se je zahvalil tudi vodstvom tovarš BPT, Peko in Runo, ki so kakorkoli pomagali strelcem Tržiča v preteklem letu.

Iz poročila sekretarja družine, tovarša Jožeta Jurjevčiča je bilo posneti številčno jakost družine, ki šteje trenutno 447 članov, delo odbora na njihovih sejah, dalje vzpostavitev povezave z novim garnizonom JLA v Križah, dalje pa je še analiziral delo odbora v bodoče s pomočjo posebnih komisij.

Tehnični sekretar je poročal v podrobnostih o tekmovanjih od zadnjega občnega zbora do danes, ki jih ni bilo malo, saj so strelci priredili ali pa so se udeležili 40 tekmovanj, med katerimi so tudi večja tekmovanja kot okrajno, republiško in celo državno in evropsko prvenstveno tekmovanje v Celju z zračno puško, dvoboj s Tempom, nastop in zmaga na tekmovanju za Perov pokal v Ljubljani itd. itd., kjer so pač nastopali naši strelci. Dalje so priredili tekmovanje veterenov Tržiča, pri katerem nastopajo v borbi za prehodni pokal strelske družine številni gospodarski in politični voditelji občine Tržič. Poudaril je tudi, da bo treba pri nadaljnjih vajah misliti predvsem na žensko in mladinsko ekipo, ki jih je treba okrepiti, ker je slednja zaradi odhoda najboljših mladincev v JLA precej okrnjena.

Po krajši razpravi je občni zbor pozdravil sekretar SZS tov. Viktor Polak, ki je dal vse priznanje in pohvalo družini kot eni najboljših slovenskih druščin in po prikazu pomena strelskega športa pozval tržiške strelce, naj tudi v bodoče tako smotrno in složno delajo za razvoj strelskega športa na Gorenjskem, predvsem pa v tržiški občini.

Potem pa je občni zbor sprejel predloge dosedanjega odbora za bodoče delo, odobril proračun za leto 1956 ter izvolil novi 13 članski upravni in 3 članski nadzorni odbor.

Naši strelci so tako na dosedaj najboljšem občnem zboru dokazali, da so se resnično uvrstili med najboljše družine ter da bodo skušali svoje uspehe le še izboljševati.

VCh

ZAKAJ OD DRUGOD —
ČE SE DOBI DOMA

V interesu vsake občine je, da skrbijo za svoj dobiček, da čim več prola v okviru občine in tako poveča svoj dohodek, saj gre vse to le v korist občanov.

Tak namen je imela tudi ustanovitev trgovskega podjetja „Tobak“ v Tržiču, tako da ni potrebno nabavljati blaga iz Kranja ali Ljubljane, temveč da ostane finančni kapital v tržiški banki. Zato zveni nekako čudno, ako se sliši, da nekatera gostinska podjetja v Tržiču nabavljajo blago iz Kranja, čeprav se vse to blago dobi tudi v Tržiču pod istimi ali pa celo pod bolj ugodnimi pogoji kot v Kranju.

Rajstva - smrti - poroke

Rojstva: Zadržnik Stefanija, predilka iz Tržiča, je rodila deklico; Slapar Marija, gospodinja iz Loma pod Storžičem je rodila deklico; Karamet Marija, prešivalka iz Tržiča, je rodila dečka; Jekovec Ljudmila, gospodinja iz Ziganje vasi, je rodila dečka; Meglič Mariča, gospodinja iz Doline, je rodila deklico; Meglič Venceslava, prešivalka iz Bistrice pri Tržiču, je rodila deklico; Paplar Jožefa, tkalka iz Bistrice pri Tržiču, je rodila deklico; Crnič Kristina, predilka iz Tržiča, je rodila dečka; Ahačič Marija, gospodinja iz Podljubelja, je rodila deklico; Megdič Stefanija, gospodinja iz Jelenjola, je rodila dečka; Tribušon Emilija iz Podljubelja, gospodinja, je rodila deklico; Kunaj Marta, prešivalka iz Tržiča, je rodila dečka.

Umri: Ferlic Marija, upokojenka iz Seničnega, stara 77 let; Valjavec Marija, učenka osnovne šole iz Hudega grabna, stara 10 let; Ude Jernej, čevljar iz Bistrice pri Tržiču, star 84 let; Zaplotnik Zdravko, sin delavca iz Sebenja, star 2 meseca; Zalokar Irena, hči delavca iz Ziganje vasi, star 1 mesec; Stepančič Ana, knjigovodkinja iz Tržiča, stara 39 let; Levec Franciška, upokojenka iz Tržiča, stara 84 let; Kuburič Rado, sin delavca iz Tržiča, star 14 mesecev; Ahačič Marija, upokojenka iz Tržiča, stara 74 let; Markič Jožef, upokojenec iz Tržiča, star 76 let; Golmajer Vincenc, kmetovalec iz Kovorja, star 72 let; Pristov Katarina, oskrbovanka iz Podljubelja, stara 85 let; Grašič Terezija, drž. upokojenka iz Seničnega, stara 72 let; Japelj Ivana, upokojenka iz Tržiča, stara 61 let; Svajger Ivana, družinska upokojenka iz Tržiča, stara 86 let; Slatnar Ivan, električar iz Retenja, star 60 let; Božič Mihael, osebni upokojenec iz Kovorja, star 69 let; Grasmajer Terezija, gospodinja iz Tržiča, stara 86 let; Žepič Marija, prevzilkarica iz Tržiča, stara 85 let; Sramek-Fraček, oskrbovavec iz Podljubelja, star 71 let.

Poroceni: Meglič Franc, kmečki delavec iz doline, in Meglič Marija, tovarniška delavka iz Doline; Ribič Marijan, Kristijan, mizarški pomočnik iz Tržiča, in Penko Rozalija, predilka iz Bistrice pri Tržiču; Mahne Jožef, zidar iz Tržiča, in Znidarič Marija, predilka iz Tržiča; Zaletel Cvetko-Karel, krojaški pomočnik iz Tržiča, in Zupančič Silva, tkalka iz Križev; Simonič Anto, čevljar iz Bistrice pri Tržiču, in Bohinc Marija, tovarniška delavka iz Sebenja; Zaplotnik Marijan, strojni tehnik iz Pristave, in Lopan-Kveder Silvana, tehnična risarka iz Križev; Sparovec Danijel, strojni ključavničar iz Tržiča, in Avpič Nada-Katarina, tovarniška delavka iz Tržiča; Snedec Tomaž, usnjar iz Tržiča in Dobrin Jožefa, nameščenka iz Tržiča; Bohinjec Francisek, kmečki delavec iz Leš, in Avsenik Silvestra, tovarniška delavka iz Leš; Zima Valentin, posestnik iz Zirovnice, in Česen Ivanka, gospodinska pomočnica iz Leš; Toporiš Franc, strojni ključavničar iz Tržiča, in Dolinar Marija, gospodinska pomočnica iz Tržiča; Majersič Anton, čevljarški pomočnik iz Tržiča, in Furlan Silvana-Ana, navijalka iz Slapu; Bučinel Karel, tovarniški delavec iz Tržiča, in Skrbinek Silva, delavka iz Tržiča.

RAZPIS

Bombažna predilnica in tkalnica v Tržiču razpisuje mesto upravnika v počitniškem domu v Poreču. V poštev pridejo osebe, ki so poslovale v gostinskih obratih ter so veščee upravljanja in oskrbovanja etovišča. Prednost imajo upokoenci. Ponudbe je pošlati upravi Bombažne predilnice in tkalnice v Tržiču.

OBVESTILO

Frida Jakopin, babica, se je preselila na Ravne št. 5. V njeno prejšnje stanovanje Partizanska 11 pa se je vselila Tončka Bešter-Dovžan; babica.

VESTI IN OBJAVE

VSEM BORCEM NOB, KI SO BILI NA KOMANDNEM POLOŽAJU

Združenje rezervnih oficirjev, pododbor Tržič, poziva vse tiste borce NOB, ki so bili na komandnem položaju in nima jo oficirskega čina in bivajo na področju sedanje tržiške občine, da se javijo. Za dosego oficirskega čina morajo predložiti jasne dokaze o svojem nekdanjem komandnem položaju in navesti dve živčni priči, ki lahko dokaze potrdita.

Rezervni oficirji s področja tržiške občine, zavedajte se, da zahteva Vaša oficirska zavednost, da ste aktivni člani Združenja rezervnih oficirjev. Udeležujte se rednih predavanj in izvršujte svoje članske dolžnosti! Organizacija mora voditi o Vlas evidenco. Priskrbeli si bomo v najkrajšem času poleg knjigarne tudi svojo objavno omarico. Predavanj se bodo morali v bodoče udeleževati še **rezervni podoficirji** in se bo o njih prav tako vodila evidenca. Sestanki oziroma predavanja so vsakih štirinajst dni.

UROJ

POZIV

Pozivamo vse svojce padlih borcev v VI. kvartu (Bistrica), da naj javijo imena tistih, ki so za časa okupacije padli kot borci NOV in postali žrtve fašističnega nasilja v laborištih ali drugod. Podatke rabimo zaradi odkritja spominske plošče.

Prijave sprejema iniciativni odbor za postavitev spomenika VI. kvarta, predsednik kvartnega odbora Stanko Černivec.

Množične organizacije
Bistrice

ŠAH

V okviru turističnega tedna je bil odigran tudi propagandni brzoturnir, na katerem je sodelovalo štirinajst igralcev. Prvo mesto je presenetljivo osvojil Franc Rozman, ki je dosegel 12 točk, drugo mesto Brezavšek z 11 točkami, tretje Jože Meglič, 10 točk, četrto in peto mesto pa delita ing. Milan Šter in Semič, 9 točk.

Kot vsak mesec, tako sta bila odigrana tudi brzopotezna turnirja za mesec februar oziroma marec.

Brzopotezno prvenstvo Tržiča je za mesec februar osvojil Saša Stefe z 9 točkami, čeprav je dal vsakemu nasprotniku topa v prednost. Drugo in tretje mesto sta zasedla Brezavšek in Keršič z 8 točkami, četrto Jože Papov, 7½ točke, peto Meglič s 6 točkami.

Za mesec marec je med 24 igralci presenetil Brezavšek, ki je zmagal pred Stefanom, Keršičem, Regvatom, Perkotom in dr. Vršilo se je tudi ponovno srečanje s šahisti iz JLA iz Križev, toda tokrat Tržičanom sreča ni bila naklonjena. Dvojbo so izgubili z minimalnim porazom 5½ : 6½.

S pomočjo občinskega sindikalnega sveta Tržič, je šahovska sekcija „Svoboda“, organizirala sindikalno moštveno prvenstvo, Tržiča, na katerem sodeluje 12 ekip z 48 šahisti. Dosedaj sta bila odigrana dva kola.

Nekaj zanimivih rezultatov: „Svoboda I“ : JLA Križ 3 : 1, Studentje : Predilnica I 3 : 1, Mladina : „Svoboda“ II 2½ : 1½, JLA : Predilnica II 4 : 0 itd.

Zmagovalno moštvo v konkurenci bo prejelo predhodni pokal Obč. sindikalnega sveta Tržič.

POZIV

V zvezi s pripravami na proslavo 10. obletnice mladinskih brigad, ki bo od 1. do 7. aprila, pozivamo vse brigadirje in brigadirke, udeležence mladinskih akcij, da se prijavijo pisмено ali osebno Mesnemu komiteju ZKS v Tržiču. Obenem prosimo, da navedete, v katerih akcijah ste sodelovali in kakšna odlikovanja ste prejeli.

OBVESTILO

Tajništvo za notranje zadeve OLO Kranj obvešča lastnike motornih vozil, da bo redna letna registracija motornih vozil za leto 1956 po naslednjem redu:

od dne 2. IV. do 4. IV. 1956 v Kranju za tovrne avtomobile.

od dne 5. IV. do 7. IV. 1956 v Kranju za osebne avtomobile,

od dne 13. IV. do 16. IV. 1956 v Kranju za motorna kolesa,

od dne 17. IV. do 21. IV. 1956 v Kranju za zamudnike.

Opozarjamo lastnike motornih vozil, da je na strokovni tehnični pregled obvezno pripeljati vozila oprana in podmazana, številka motorja in šasijske pa morata biti dobro očisti.

Podrobnejša navodila se lahko dobe na postaji Ljudske milice v Tržiču.

OBJAVA

Pisarna občinskega odbora ZB NOV, Tržič, se je preselila s Trga svobode na dvorišče poslopja občinskega odbora v pisarno občinskega sindikalnega sveta, Tržič.

Uradne ure v pisarni ZB NOV Tržič so vsak četrtek od 18. do 20. ure, kjer se bodo tudi izdajala vsa potrebna potrdila za ureditev službenih let.

V nujnih primerih pa lahko dobite tov. predsednika Jagodica in sekretarja Zupana v tovarni „Peko“, tel. št. 330 ali pa blagajničarko v Mestnem gradbenem podjetju tov. Miškečevo na tel. št. 257.

Nadalje delujejo pri našem odboru sledeče komisije:

1. Komisija za spomeniško dejavnost, predsednik komisije Jože Šilar,

2. Komisija za zgodovinsko dejavnost, predsednik komisije Andrej Pehar,

3. Komisija za izvenarmijsko vzgojo, predsednik komisije Božo Pretnar,

4. Komisija za skrb za otroke padlih borcev in talcev, predsednik komisije Jože Roblek,

5. Komisija za prošnje in pritožbe, predsednik komisije Miha Karo.

Pozivamo vse člane kakor tudi ostale, da s temi komisijami sodelujejo in jim pomagajo z zbiranjem raznih potrebnih podatkov kakor tudi z raznimi predlogi.

OBJAVA

Dežurna služba na občinskem svetu ZSJ bo v bodoče po finančnem vprašanju za nabavo sindikalnih znamkic in oddajanje obračunov razprodanih sindikalnih znamkic v podružnicah od 1. do 7. in od 27. do 31. v mesecu vsak dan od 15. ure do 16. ure popoldne. V tem času se bo lahko nabavilo znamkice in ostale potrebne tiskovine za poslovanje s sindikalnimi znamkicami in denarjem.

Po organizacijskih vprašanjih pa bo uvedena dežurna služba za odbornike kakor tudi za ostale člane sindikata vsak torkel in sredo od 14. do 15. ure, vsak četrtek pa od 18. do 19. ure, kjer se bodo lahko dobila vsa potrebna pojasnila.

Prosimo vse odbornike kakor tudi blagajnike sindikalnih podružnic in vse ostale člane, da se držijo te dežurne službe.

V nujnih primerih pa lahko kličete tel. št. 330 („Peko“) kjer dobite blagajnika Koniča tajnika Zupana in predsednika Bodlaja.

OBJAVA

Upraviteljstvo osnovne šole v Tržiču razglasa, da bo vpisovanje otrok v 1. razred osnovne šole v ponedeljek, dne 2. aprila t. l. od 8. do 12. ure v pisarni šol. upravitelja.

Vpisani bodo samo otroci rojeni v letu 1949. Mlajših otrok ne bomo sprejemali.

K vpisu je treba prinesiti izpisek iz rojstne matične knjige ter potrdila o cepljenju.

Dne 3. aprila t. l. bo od 14. ure dalje v Zdravstvenem domu zdravniški pregled novovpisanih otrok.

Objava pošte

Novo vključeni telefonski priključki:

Knjigarna, Tržič,	tel. št. 307
Modno krojaštvo, Tržič,	tel. št. 356
Mandič Francka, čevlj. mojster	tel. št. 325
Občinski ljudski odbor,	
uprava stanov. skupnosti,	tel. št. 359
Učnik Vili, avtoprevoznik,	tel. št. 334
Brezar Vili, Bistrica,	tel. št. 242
Spremenjena telefonska številka:	
Radiomehanika, Tržič,	tel. št. 386

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremili dragega pokojnika

LOJZETA DAKSKOBLERJA

na njegovih zadnji poti, darovalcem cvetja, pevcem, posebno pa kolektivu tovarne LIP — prišrna hvala!

Marija Dakskobler

ZAHVALA

Ob izgubi naše predrage mame se vsem darovalcem vencev, pevcem in godbij, kakor tudi vsem ostalim, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, prav iskreno zahvaljuje

družina Janežič

PREKLIC

Cotelj Jaka iz Leš št. 42 in Papler Ignac iz Leš št. 5 preklicujeta neresnične govorce, katere sva širila o Antonu Svabu iz Leš, da ni pošteno obračunal izvoza gramoza.

. . . Kino . . .

29.—30. marca: Ameriška risanka v barvah PETER PAN

31. marca—2. aprila: Indijski film v barvah MANGALA

3.—4. aprila: Angleški film ZASUZNJE-NO SRCE.

5.—6. aprila: Ruski film v barvah OBAD.

7.—9. aprila: Nemški film ZASEBNA TAJNICA.

10.—11. aprila: Ameriški film ZASUZNJENO MESTO.

12.—13. aprila: Ameriški pustolovski film Z VRAGOM SMO TRIJE.

14.—16. aprila: Ameriški film v barvah NAJBOLJSI OD SLABIH.

NOVE KNJIGE

Ferdo Kozak: Potoval sem v domovino, pl. 620 din,

A. P. Čehov: Izbrano delo III, ppl. 440 din.

Henrik Sienkiewicz: Mali vitez, ppl. 550 din,

Televizija za otroke, 176 din.

TRADICIJA ČEVJARSTVA

Popravek. V prejšnji številki sta dve imeni napačno natisnjeni. Namesto Anton Mehle beri Alojz Mehle, namesto Martin Plapar pa Martin Šlapanar.